

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΕΙΦΟΡΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΩΔ/ΣΟΥ

Ρόδος, /8/2026.
Α.Π.1952 (Σχετ.130/23)

Ταχ. Δ/ση: Ιερού Λόχου 4, Ρόδος
Ταχ. Κώδικας: 851 31
Πληροφορίες: Ε. Πανοπούλου/Ε.Γιορδαμνή
Τηλέφωνο: 22413-63123-152
Ηλ. Δ/ση: innov.t.pd@pnai.gov.gr

ΠΡΟΣ: ΔΗΜΟ ΠΑΤΜΟΥ
υπόψιν Δημάρχου και Τσαμπαλάκη Νικήτα
ΣΥΣΤΗΜΕΝΟ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

ΚΟΙΝ.:

1. Α.Τ Πάτμου
(υπόψιν και Γρέπτσου Βασ)
atpatmou@astynomia.gr
2. ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ ΚΩ
eisaggeliako@epko.gov.gr

ΘΕΜΑ: ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ με πλάνο διορθωτικών ενεργειών τήρησης της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας που αφορά τον Χώρο Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) στην θέση «Μέριakas» Δήμου Πάτμου Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Σχετ.:

1. Ο Ν.1650/85 (ΦΕΚ 160 Α/18-10-86) «Για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
2. Ο Ν.4014 (ΦΕΚ 209Α/21-09-2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», όπως ισχύει.
3. Ο Ν.4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α/13-12-2012): Ποινική προστασία του περιβάλλοντος- Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ-Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων-Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ-Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής όπως ισχύει.
4. Την υπ. αριθ. 5673/400/1997 ΚΥΑ «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β'192) που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ και τροποποιήθηκε με την υπ. Αριθ. 19661/1982/1999 ΚΥΑ (Β'1811) και την υπ. Αριθ. 48392/939/2002 ΚΥΑ (Β' 405).
5. Την υπ. αριθ. 39626/2208/2009 ΚΥΑ «Καθορισμός μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από την ρύπανση και την υποβάθμιση, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/118/ΕΚ «σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από την ρύπανση και την υποβάθμιση», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006» (Β'2075)
6. Ο Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020): «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
7. Ο Ν. 4819/21 (ΦΕΚ 129/Α 23-7-2021) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018...», όπως ισχύει
8. Το Ν.4843/2021 (ΦΕΚ193/Α/20-10-2021) - Μέρος ΣΤ' Αναμόρφωση Πλαισίου Περιβαλλοντικών Επιθεωρήσεων - Άρθρο 50: Τροποποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του Ν.4014/2011.
9. Η Υ.Α. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/16675/165/2022 (ΦΕΚ 776/Β/21-2-2022) «Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις» όπως επικαιροποιήθηκε με την ΥΑ υπ'αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΓΔΣΕΕ/22036/219/ΦΕΚ1530Β/2024.
10. Την με Α.Π. οικ. ΥΠΕΝ/ΣΕΝΕ/141771/7632/20-12-2024 Εγκύκλιο περί διευκρινήσεων σχετικά με την εφαρμογή του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης (« ΜΕΣ ») στις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις.
11. Τα με Α.Π.3021/8/761-α/18-01-2022, 3021/8/761-β/07-02-2022, 3021/8/761-δ/10-03-2022, 3021/8/761-ε/07-04-2022 έγγραφα του ΑΤ Πάτμου περί διενέργειας αυτοψίας σε ανενεργό ΧΑΔΑ στη θέση «Μέριakas» Πάτμου Δωδ/σου σε συνέχεια της Α2021/2560-α Παραγγελία Εισαγγελίας Πρωτοδικών Κω.

12. Τα με Α.Π.1747/14-12-2021,255/21-02-2022,307/2-3-2022,634/09-05-2022 έγγραφα του Πταισματοδικείου Ρόδου για διενέργεια αυτοψίας σε εκτέλεση της με ΑΒΜ Α2021/795 (90/21 ΞΑ) παραγγελίας για προκαταρκτική εξέταση της κ.Εισαγγελέως Πρωτοδικών Κω.
13. Την από 7/4/2021 Έκθεση ελέγχου χώρου εναπόθεσης απορριμμάτων Επιτροπής άρθρου 7 της 9Α/2005 Πυρ/κής Διάταξης.
14. Την με Α.Π.οικ.843/20-9-2022 Εντολή Επιθεώρησης.
15. Η α/α3/2022/16-12-2022 Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου της υπηρεσίας η οποία διαβιβάστηκε στο Δήμο Πάτμου με το υπ'αριθμ.96 (Σχετ.160,424,425)/16-12-2022 έγγραφο της υπηρεσίας μας με κλήση για παροχή απόψεων.
16. Η με Α.Π.94/22-02-2023 Υποβολή Απόψεων.
17. Το με Α.Π.3021/8/828-κγ/5-6-2026 έγγραφο του Α.Τ. Πάτμου.
18. Την με Α.Π.οικ.2521/28-07-2026 Εντολή Επιθεώρησης.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ- ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 26 Σεπτεμβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε αυτοψία από υπαλλήλους της υπηρεσίας μας, στην θέση « Μέρικας» Δήμου Πάτμου στο πλαίσιο έκτακτης περιβαλλοντικής επιθεώρησης σε συνέχεια των -11- σχετικών εγγράφων του ΑΤ Πάτμου περί διενέργειας αυτοψίας σε ανενεργό ΧΑΔΑ στη θέση Μέρικας Πάτμου Δωδ/σου σε συνέχεια της Α2021/2560-α Παραγγελία Εισαγγελίας Πρωτοδικών Κω .

Σύμφωνα με τα ανωτέρω έγγραφα σκοπός του διενεργούμενου περιβαλλοντικού ελέγχου ήταν να διερευνηθεί αν ο εν λόγω χώρος υφίσταται ως ανενεργός ΧΑΔΑ, αν τηρείται το ελάχιστο των προϋποθέσεων ώστε να παραμένει ανενεργός (περίφραξη – φύλαξη) καθώς και αν τίθεται θέμα υποβάθμισης περιβάλλοντος και σε ποιον βαθμό.

Κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε ότι πρόκειται για υφιστάμενο χώρο ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) εντός δασικής έκτασης. Ο ανωτέρω χώρος έχει μερικώς περιφραχθεί κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί στο νέο ΧΥΤΑ Δήμου Πάτμου, ωστόσο δεν υπάρχει φύλαξη με αποτέλεσμα κατά μήκος του εν λόγω δρόμου να γίνεται ανεξέλεγκτη διάθεση στερεών απορριμμάτων δηλαδή αδρανών υλικών (μπάζα) , στρώματα , ογκώδη απόβλητα όπως ψυγεία , έπιπλα κτλ.

Συμπερασματικά ο εν λόγω χώρος υφίσταται ως ενεργός ΧΑΔΑ ,η περίφραξη δεν είναι επαρκής σε όλα τα σημεία και δεν υπάρχει φύλαξη με αποτέλεσμα λόγω της ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων να υφίσταται υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά την έννοια του Αρθρου 2 του Ν.1650/86 όπως ισχύει.

Με το -15- σχετ. συντάχθηκε Προσωρινή Έκθεση Ελέγχου η οποία διαβιβάστηκε για υποβολή απόψεων και με το -16-σχετ. ο Δήμος Πάτμου υπέβαλε υπόμνημα απόψεων.

Οι απόψεις του Δήμου Πάτμου, όπως διατυπώθηκαν στην επίσημη απάντησή του τον Φεβρουάριο του 2023, συνοψίζονται στα εξής κύρια σημεία:

- Οριστική Παύση Λειτουργίας: Ο Δήμος υποστηρίζει ότι ο ΧΑΔΑ στη θέση «Μέρικας» έχει παύσει οριστικά τη λειτουργία του από τον Νοέμβριο του 2019, κατόπιν σχετικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Λειτουργία Νέου Χώρου (ΧΥΤΥ): Αναφέρεται ότι από τον Ιούλιο του 2019, ο μοναδικός χώρος που λειτουργεί για τη διαχείριση των απορριμμάτων είναι ο ΧΥΤΥ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων) στη θέση «Περιστερώνας».
- Σύμβαση με Ιδιώτη: Ο Δήμος έχει συνάψει σύμβαση με ένωση εταιρειών για τη λειτουργία του ΧΥΤΥ, η οποία περιλαμβάνει την αποκομιδή ογκωδών αντικειμένων, κλαδεμάτων και άλλων απορριμμάτων που δεν συλλέγονται στους κοινούς κάδους.
- Διαδικασία Αποκατάστασης: Δηλώνουν ότι έχουν προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος για την εκπόνηση μελέτης αποκατάστασης του ΧΑΔΑ στον Μέρικα. Μάλιστα, σημειώνουν ότι έχει ήδη συναφθεί σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου και οικονομικών φορέων για την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στην αποκατάσταση του χώρου.
- Αναμονή για την Περίφραξη: Κατά τον χρόνο της απάντησης, ο Δήμος δήλωνε ότι βρίσκεται σε αναμονή της θεώρησης της μελέτης αποκατάστασης, η οποία προβλέπει εξειδικευμένες προϋποθέσεις για την περίφραξη και τη λήψη μέτρων προστασίας από την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Συνοπτικά, ο Δήμος ισχυρίζεται ότι ο χώρος είναι πλέον τυπικά και ουσιαστικά ανενεργός και ότι ακολουθούνται οι προβλεπόμενες από τον νόμο διαδικασίες για την πλήρη περιβαλλοντική αποκατάστασή του.

Στις 6/8/2026 πραγματοποιήθηκε νέα αυτοψία από υπαλλήλους της υπηρεσίας μας, στην ανωτέρω θέση προκειμένου να διαπιστωθεί αν εφαρμόστηκαν όσα ισχυρίστηκε ο Δήμος Πάτμου στο υπόμνημά του και διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Κατάσταση Λειτουργίας: Ο Δήμος Πάτμου υποστηρίζει ότι ο ΧΑΔΑ στη θέση «Μέρικας» έχει παύσει οριστικά τη λειτουργία του από τον Νοέμβριο του 2019 με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Ωστόσο, όπως αποτυπώθηκε και στην -15-σχετ.Προσωρινή έκθεση ελέγχου διαπιστώθηκε ότι ο χώρος υφίσταται ως ενεργός ΧΑΔΑ κυρίως αποβλήτων εκσκαφών και κατεδαφίσεων και ογκωδών αποβλήτων (έπιπλα, λευκές συσκευές κτλ).
- Ανεξέλεγκτη Διάθεση Αποβλήτων: Ενώ ο Δήμος αναφέρει ότι η διαχείριση των απορριμμάτων γίνεται πλέον στον ΧΥΤΥ στη θέση «Περιστερώνας», η νέα αυτοψία στις 6/8/2026 αποκάλυψε ότι στον Μέρικα γίνεται συνεχιζόμενη και ανεξέλεγκτη διάθεση στερεών απορριμμάτων, όπως αδρανή υλικά (μπάζα), στρώματα και ογκώδη απόβλητα (ψυγεία, έπιπλα κ.λπ.).
- Περίφραξη και Φύλαξη: Ο Δήμος δηλώνει ότι αναμένει τη θεώρηση μελέτης αποκατάστασης που περιλαμβάνει προϋποθέσεις περίφραξης. Η -15-σχετ. όμως σημειώνει ότι η υπάρχουσα περίφραξη είναι μερική και ανεπαρκής σε πολλά σημεία, ενώ δεν υπάρχει καμία φύλαξη, γεγονός που επιτρέπει τη συνεχή εναπόθεση αποβλήτων. Στην πρόσφατη αυτοψία – επανέλεγχο στις 6/8/2026 διαπιστώθηκε ακριβώς η ίδια κατάσταση.
- Περιβαλλοντική Υποβάθμιση: Παρά τους ισχυρισμούς του Δήμου για ενέργειες προς την αποκατάσταση, στην πρόσφατη αυτοψία διαπιστώθηκε ότι η λειτουργία του παράνομου ΧΑΔΑ προκαλεί ενεργή υποβάθμιση του περιβάλλοντος, κατά παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (Ν. 1650/86 και Ν. 4819/21)

Β. ΔΙΑΠΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, κατά την αυτοψία διαπιστώθηκε η εξής παράβαση, η οποία εντάσσεται στην περ. γ της παρ. 11 του αρθ. 20 του Ν 4014/2011 (διαπίστωση μη συμμορφώσεων που δεν είναι ασήμαντες) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 50 του Ν. 4843/2021.

ΠΑΡΑΒΑΣΗ : Ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών αποβλήτων με αποτέλεσμα την υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (Ν.1650/86).

Η ανωτέρω παράβαση αξιολογείται με βάση τον Πίνακα 1 της Ενότητας Δ του -9-σχετ. ως ΜΕΤΡΙΑ παράβαση.

Γ.ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

Για την τελική αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση οι ακόλουθοι ελαφρυντικοί και επιβαρυντικοί παράγοντες:

1.Η υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης:

Δεν έχουν πραγματοποιηθεί περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις εντός της τελευταίας δεκαετίας .

2.Κατηγορία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης:

Για τις ανάγκες εφαρμογής της (9) σχετικής, η ανεξέλεγκτη διάθεση αποβλήτων εκτιμάται ότι εμπίπτει στην περιβαλλοντική κατηγορία Β σύμφωνα με την ΥΑ με αριθμ. ΥΠΕΝ / ΔΙΠΑ / 17185/1069 (ΦΕΚ 841Β/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης...».

3.Η συμμόρφωση πριν την αυτοψία:

Ο φορέας του έργου δεν έλαβε μέτρα προ της αυτοψίας για άρση της παράβασης.

4.Ο βαθμός συνεργασίας και η συμπεριφορά:

Η συνεργασία κατά τον έλεγχο ήταν καλή.

Ο συνυπολογισμός των παραπάνω παραμέτρων σύμφωνα με τα διαγράμματα αξιολόγησης σοβαρότητας παράβασης (9 σχετική) δεν οδηγεί σε αναβάθμιση ή υποβάθμιση της σοβαρότητας της παράβασης, όπως αυτή έχει προσδιοριστεί στο σημείο (Β) του παρόντος .

Δ.ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Δ.Ε.)

Προσαρτάται ο πίνακας 1 (Π.Δ.Ε.) σύμφωνα με την περ.(α) της παρ.(1) του άρθρου 21 του Ν.4014/11 όπως ισχύει σήμερα το οποίο ο Δήμος Πάτμου οφείλει να εφαρμόσει εντός του τεθέντος χρονοδιαγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΛΑΝΟ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (Π.Δ.Ε.)

Α/Α	ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
1	Ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών αποβλήτων με αποτέλεσμα την	Ο Δήμος Πάτμου να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την	ΜΕΤΡΙΑ	6 μήνες από την παραλαβή του παρόντος

	υποβάθμιση του περιβάλλοντος κατά την έννοια του Άρθρου 2 του Ν.1650/86 όπως ισχύει.	σύννομη διαχείριση των αστικών αποβλήτων		
--	--	--	--	--

Με το πέρας του τεθέντος χρονοδιαγράμματος - προθεσμίας για την υλοποίηση του ΠΔΕ, ο ελεγχόμενος φορέας οφείλει να υποβάλλει στην Υπηρεσία μας, τη Δήλωση Συμμόρφωσης της παρ. 15γ του άρθρου 20 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει. Η Δήλωση Συμμόρφωσης, για να θεωρηθεί πλήρης, πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεκμήρια για την επιβεβαίωση της υλοποίησης των ενεργειών συμμόρφωσης που περιλήφθηκαν στο ΠΔΕ (όπως φωτογραφίες, έγγραφα υπηρεσιών/άδειες, παραστατικά διακίνησης κλπ).

Με την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης θα ακολουθηθεί η διαδικασία επαλήθευσης της συμμόρφωσης της παρ. 15α του ανωτέρω άρθρου. Επισημαίνεται επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν υπάρξει υποβολή Δήλωσης Συμμόρφωσης ή διαπιστωθεί μετά από τον έλεγχο υποβληθέντων στοιχείων ή νέας αυτοψίας ότι δεν υπάρχει συμμόρφωση, θα επιβληθούν κυρώσεις σύμφωνα με την πρόβλεψη της παρ. 15α του άρθρου 20 του Ν. 4014/11 και την ενότητα (ΣΤ) του Παραρτήματος της (9) σχετικής Υ.Α.

Το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών (ΠΔΕ) δεν απαλλάσσει τον ελεγχόμενο από τυχόν ποινικές ή αστικές ευθύνες λόγω μη συμμόρφωσής του και δεν δικαιολογεί τη λειτουργία έργων ή δραστηριοτήτων χωρίς τις αναγκαίες αδειοδοτήσεις.

Το παρόν έγγραφο επέχει θέση οριστικής έκθεσης ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 20, παρ.11 περ. (γ) του Ν. 4014/11 όπως τροποποιήθηκε μετά την έκδοση του Ν. 4843/21 και κοινοποιείται και σε άλλες αρμόδιες υπηρεσίες για τυχόν δικές τους ενέργειες.

Η παρούσα, Οριστική Έκθεση Ελέγχου αναρτάται στον ιστότοπο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ,σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.2γ του άρθρου 7 του Ν.4964/2022 (ΦΕΚ 150 Α).

Εσωτ.Διαν.:

- 1.ΗΧΑ
- 2.Φακ.έργου
- 3.Πανοπούλου Ε.(με email)
- 4.Γιορδαμνή Ε.(με email)

ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	
1. Πανοπούλου Ελένη/Τμήμα Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας Δωδ/σου/ΠΕ Γεωλόγος	
2. Γιορδαμνή Ελευθερία/Τμήμα Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας Δωδ/σου/ΠΕ Χημικός Μηχανικός	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

